

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgəmdir

Ilham Aliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 164 (20.818)

4 sentyabr 2013-cü il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 3-də İtaliya Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Ciampaolo Kutillonun etimadnaməsini qəbul etmişdir.

Diplomat etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə İtaliya arasında ikitərəfli əlaqələrin uğurla inkişaf edərək tərəfdaşlıq səviyyəsinə qalxdığını vurğuladı. İtaliya Respublikası Nazirlər Şurasının Prezidenti Enriko Lettanın ölkəmizə tarixi səfərini və səfər zamanı aparılan müzakirələri məmnunluqla xatırlayan Prezident İlham Əliyev əlaqələrimizin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından bu səfərin önəmli qeyd etdi.

Səfir Ciampaolo Kutillo Azərbaycanda gedən sürətli inkişaf proseslərinin onda dərin təəssürat yaratdığını dedi.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 3-də Belçika Krallığının ölkəmizdəki səfiri xanım Karen Petitin, Yunanistan Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Dimitrios Tsounqasın, Niderland Krallığının ölkəmizdəki səfiri Robert Jan Qabrielsenin etimadnamələrini qəbul etmişdir.

Payız-qış mövsümünə hazırlıq vaxtında başa çatdırılacaq

Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyində 2013-2014-cü ilin payız-qış mövsümünə hazırlığın vəziyyəti ilə bağlı iclas keçirilib. İclası iqtisadi inkişaf naziri Famil Seyidov açaraq 24 avqust 2013-cü il tarixdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində 2013-2014-cü ilin payız-qış mövsümünə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələrlə əlaqədar keçirilmiş müşavirədə nazirliyə verilmiş tapşırıqlar və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı məruzə edib. Qeyd olunub ki, əhalinin meyvə və tərəvəz məhsullarına olan tələbatının ödənilməsində mühüm əhəmiyyəti nəzərə alınaraq, son illərdə dövlət qayğısı ilə muxtar respublikada ümumi tutumu 11 min 770 ton olan 16 soyuducu anbar istifadəyə verilib. İstehlakdan artıq istehsal olunmuş meyvə-tərəvəz

məhsullarının tədarük edilməsi istiqamətində soyuducu anbarların və istixana komplekslərinin sahibkarları arasında maarifləndirmə işləri aparılması diqqət mərkəzində saxlanılır. Muxtar respublika əhalisinin qış mövsümündə keyfiyyətli tərəvəz məhsulları ilə təmin olunması üçün ötən bir il müddətində ümumi sahəsi 12 min kvadratmetr olan 2 istixana kompleksi yaradılıb ki, bununla da, belə obyektlərin sayı 11-ə, ümumi sahəsi isə 44 min 486 kvadratmetrə çatıb. Hazırda muxtar respublikada tərəvəz məhsulları və limon yetişdirilməsi üçün ümumi sahəsi 9 min 200 kvadratmetr olan 9 istixana kompleksində işlər davam etdirilir.

Qeyd olunub ki, 2013-2014-cü ilin payız-qış mövsümündə nazirlik qarşısında mühüm vəzifələr durur. 15 noyabr 2013-cü il tarixədək anbarların nəzərdə tutulan məhsullarla tam doldurulmasına nail olunmalı, bu prosesdə yerli istehsal məhsullarına üstünlük verilməli,

soyuducu anbarlarda boş qalan hissələrin istehsalçılara icarəyə verilməsi təmin edilməlidir. Məhsulların spesifik xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla tədarük müddətində məhsulların saxlama qaydalarına riayət olunmalıdır.

Bildirilib ki, qurulması davam etdirilən istixana komplekslərində işlər 1 oktyabr 2013-cü il tarixədək başa çatdırılmalı və istifadəyə verilməlidir. İstixana komplekslərindən istifadə vəziyyətinin araşdırılması üçün Sahibkarlığa Kömək Fondu və Sahibkarlığın inkişafı Şöbəsi tərəfindən 15 sentyabr-1 dekabr tarixlərində monitorinqlər keçirilməlidir.

Vurğulanıb ki, topdan və pərakəndə satış obyektlərində idxal və yerli istehsal məhsullarının satışı zamanı süni qiymət artımına yol verən sahibkarlar qanunvericiliyə müvafiq olaraq cəzalandırılacaqlar.

Məruzə ətrafında müzakirələrdə nazirliyin Antiinhisar siyasəti və istehlakçılardan hüquqlarının müdafiəsi şöbəsinin müdiri Namiq Əhmədovun, "İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin direktoru Səbuhi Seyidovun çıxışları olub.

* * *

Şərur Rayon İcra Hakimiyyətində də payız-qış mövsümünə hazırlıq müzakirə olunub. Tədbiri rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İbrahim Məmmədov açaraq məruzə edib.

Bildirilib ki, enerji təminatı sahəsində görülmüş işlərin davamı olaraq, 20,5 meqavat gücə malik Arpaçay Su Elektrik Stansiyasında tikinti işləri başa çatdırılıb, 1,4 meqavat gücündə "Arpaçay-2" Su Elektrik Stansiyasında isə tikinti işləri davam etdirilməkdədir. Qış mövsümündə rayonun elektrik enerjisinə gündəlik tələbatı, təxminən, 166 min kilovat-saat, bir aylıq enerji sərfi isə 5 milyon kilovat-saatdır. Arpaçay Su Elektrik Stansiyasının istifadəyə verilməsi ilə rayonda elektrik enerjisi təminatı daha da yaxşılaşacaqdır.

Diqqətə çatdırılıb ki, qış aylarında rayonun mavi qaza gündəlik ehtiyacı 92-93 min kubmetr, bir aylıq qaz sərfi isə 2 milyon 700 min kubmetr təşkil edir. Əhalinin qış mövsümündə istiliklə təminatı Qaz İstismarı İdarəsi işçilərinin öz işlərini necə qurmalarından xeyli asılıdır. Ona görə də kollektiv payız-qış mövsümünə ciddi hazırlaşmalıdır. Lazımi avadanlıq ehtiyatı yaradılmalı, mal və material ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunmalıdır.

Müşavirədə payız-qış mövsümündə rayonda fasiləsiz nəqliyyat xidmətinin təmin edilməsi məsələləri də müzakirə olunub. Bildirilib ki, qış aylarında rayonda əhalinin kəndlərə rahat gediş-gəlişi təmin olunmalı, marşrut avtobuslarının qrafikə uyğun hərəkəti diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır. Bu il 7 kilometrlik Gümüşlü-Şahbulaq və 2,5 kilometrlik Xanlıqlar avtomobil yollarının yenidən qurulması qış mövsümündə nəqliyyatın və əhalinin gediş-

gəlişinin rahatlığını təmin edəcəkdir.

Qeyd olunub ki, rayon mərkəzində 17 yaşayış binası və 37 inzibati bina, həmçinin bölgədə 33 təhsil, 28 tibb müəssisəsi və 48 mədəniyyət ocağı istilik sistemi ilə qızdırılır. Odur ki, qış mövsümündə qazanxanaların fasiləsiz işini təmin etmək məqsədilə onların elektrik enerjisi, təbii qaz və su ilə təchizatı məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilməli, istilik sistemlərinin dayanıqlılığınə və qazanxanaların qəbul olunmuş texniki normalar çərçivəsində istifadəsinə diqqət artırılmalıdır.

Diqqətə çatdırılıb ki, Şərurda 740 ton tutumu olan 2 soyuducu anbar fəaliyyət göstərir. Əhalinin payız-qış mövsümündə də meyvə və tərəvəz məhsulları ilə təminatını yaxşılaşdırmaq, qiymətləri sabit saxlamaq məqsədilə tələbatdan artıq istehsal olunmuş belə məhsulların soyuducu anbarlara qəbulu və onların standartlara uyğun şəkildə saxlanması təmin ediləcəkdir.

Məruzə ətrafında müzakirələrdə aid təşkilat rəhbərlərinin çıxışları olub.

Tədbirə rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İbrahim Məmmədov yekun vurub.

Muxtar respublikamızda sağlamlıq imkanları məhdud, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar daim diqqət və qayğı əhatəsindədirlər. Onların sağlam böyüməsi, biliklərə yiyələnməsi, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq vətəndaş kimi yetişməsi, problemlərinin yerində həll olunması istiqamətində müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Bunların davamı olaraq, 15 sentyabr – Bilik Günü ərəfəsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirliklərinin, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə yuxarıda adıçəkilən kateqoriyalardan olan məktəblilərə geyim forması, məktəbli çantası və dərs ləvazimatları təqdim olunmuşdur.

Şagirdlərə məktəbli ləvazimatları verilib

Bu münasibətlə Təhsil Nazirliyində təşkil olunan tədbiri giriş sözü ilə təhsil naziri Piri Nağıyev açaraq keçirilən tədbirin məqsəd və mahiyyətindən danışmışdır. Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Cavid Səfərov, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova çıxış edərək şagirdləri qarşıdan gələn Bilik Günü münasibətilə təbrik etmiş, muxtar respublikada uşaqlara göstərilən diqqət və qayğıdan söz açmışlar.

Sonra 83 şagirdə geyim forması, məktəbli çantası və dərs ləvazimatları verilmişdir. Tədbirdə iştirak edən sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların valideynləri göstərilən qayğıya görə ölkə başçısına və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Qeyd edək ki, belə tədbirlər muxtar respublikanın bütün rayonlarında keçirilmişdir. Muxtar respublika üzrə, ümumilikdə, valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş 86, sağlamlıq imkanları məhdud 220 şagirdə geyim forması, məktəbli çantası və dərs ləvazimatları verilmişdir.

Turist xidməti obyektlərinin və turist firmalarının nümayəndələri ilə görüş

Dünən Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində turist xidməti obyektlərinin və turist firmalarının nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir. Mədəniyyət və turizm naziri Sarvan İbrahimov çıxış edərək demişdir ki, dördüncü çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin yeddinci sessiyasında muxtar respublikanın turizm potensialından səmərəli istifadənin təmin edilməsi, turizmin müxtəlif sahələrinin inkişafı ilə bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi nazirlik qarşısında qoyulan əsas vəzifələrdən biri olmuşdur.

Qeyd edilmişdir ki, nazirlik bu işlərin görülməsi üçün turist obyektləri və turist firmaları ilə əlaqələri düzgün qurmaqla və mövcud potensialdan düzgün istifadəyə səy göstərməlidir. Son illər muxtar respublikanın turizm potensialını təbliğ edən 50-dən çox buklet, açıqca, məlumat xarakterli çap materialları nəşr olunmuşdur. Turist obyektləri və turist firmaları bu çap məhsullarının, xəritələrin yayılmasına maraqlı göstərməlidirlər.

"Muxtar respublikanın mədəni-tarixi irsi, müalicə-sağlamlıq obyektləri, dini ziyarətə yerləri də turizmin müxtəlif növlərinin inkişafı üçün geniş imkanlar açıq", – deyən nazir vurğulamışdır ki, turist marşrutlarının təşkil edilməsində turist firmaları da öz təkliflərini verməli və bu marşrutların hazırlanmasında fəal iştirak etməlidirlər.

Görüşdə nazirliyin Turizm şöbəsinin müdiri Gülbətə Babayeva, Naxçıvan Turizm-İnformasiya Mərkəzinin direktor əvəzi Nurlan Fətəliyev, "Nəqşi-Cahan" Holding Şirkətlər Qrupunun nümayəndəsi Hüseyn Sosun və başqaları çıxış edərək muxtar respublikada turizmin inkişafına töhfə verə biləcək təklif və fikirlərini bildirmişlər.

Bu gün ölkəmizdə ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursu bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirilir, o cümlədən ədəbi-mədəni inkişafın daha da yüksəlişinin təmin olunması üçün sistemli, hərtərəfli tədbirlər görülür. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müdrik və məqsədyönlü fəaliyyəti cəmiyyət həyatının digər sahələrində olduğu kimi, ədəbiyyat, incəsənət və mədəniyyətə münasibətdə də özünün parlaq nəticələrini aşkar şəkildə göstərir.

Ölkə Prezidenti ədəbiyyata, mədəniyyətə daim yüksək dəyər verir. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan ədəbiyyatının dünya miqyasında böyük şöhrət və əhəmiyyətindən danışırdıq cənab İlham Əliyev demişdir: **“Ədəbiyyatımız dünya ədəbiyyatının inkişafında çox böyük rol oynayır. Biz haqlı olaraq bu barədə qürur hissi ilə danışa bilərik”**.

Müdrək rəhbərimiz klassik irsin, mənəvi sərvətlərin qorunması, yeni nəsilə çatdırılması, dünya miqyasında tanıtılması işini diqqət mərkəzində saxladığı kimi, ədəbi-mədəni inkişafın hazırkı mərhələdə hərtərəfli yüksəlişinə hesablanmış fəaliyyət konsepsiyasını da müvəffəqiyyətlə reallaşdırır. Onun möhtəşəm söyləri nəticəsində müstəqil Azərbaycan, sözün əsl mənasında, daim yüksəlişdə olan müasir mədəniyyət ölkəsinə çevrilmişdir.

Hörmətli Prezidentimizin ədəbiyyat və mədəniyyət sahəsində həyata keçirdiyi çoxsaylı tədbirlər sırasında latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlər barədə verdiyi qiymətli sərəncamlar xüsusi yer tutur.

Bəllidir ki, Azərbaycanda latin qrafikasına keçdikdən sonra zəngin və çoxrəngli ədəbiyyatımızın dəyərli nümunələrinin bu əlifba ilə nəşri qarşıda duran ən mühüm vəzifələrdən biri idi. Çünki əks halda çağdaş nəşrillərin ədəbi irslə tanışlığı imkansız qalacaq, nəticədə, bütövlükdə cəmiyyət həyatında, mədəni mühitdə böyük boşluq, natamamlıq yaranacaqdı. Bunu nəzərə alan dövlət başçısı “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 27 dekabr 2004-cü il tarixli sərəncamlar vermişdir. Həmin sərəncamlara uyğun olaraq, Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının tanınmış nümayəndələrinin əsərləri kütləvi tirajla nəşr olunaraq ölkənin bütün kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir. Həmin istiqamətdə tədbirlər indi də davam etdirilməkdədir. Bu nəşrlər yeni nəşillərin latin qrafikası ilə çap olunması ədəbiyyata ehtiyacının ödənilməsi sahəsində böyük əhəmiyyətə malikdir.

Müasir Azərbaycan oxucusunun dünya ədəbiyyatının ən yaxşı örnəklərini doğma dildə və sistemli şəkildə mütaliə etməsi qayğısına qalan hörmətli Prezidentimiz “Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində nəşr edilməsi haqqında” 24 avqust 2007-ci il tarixli Sərəncam vermiş, 30 dekabr 2007-ci il tarixli digər Sərəncamları isə nəşri nəzərdə tutulan kitabların siyahısını təsdiqləmişdir. Həmin sərəncamlara əsasən, Şərqi və Qərbi klassik və müasir ədəbiyyatının ən görkəmli nümayəndələrinin əsərlərindən ibarət 150 cildlik “Dünya ədəbiyyatı kitabxanası”nın nəşri uğurla həyata keçirilmişdir. Nəticədə, oxucular dünya xalqlarının şifahi və yazılı ədəbiyyatından ibarət antologiyaları, məşhur ədəblərin əsərlərini, o cümlədən Nobel mükafatçılarının yaradıcılığını Azərbaycan dilində latin qrafikasında oxumaq imkanını qazanmışlar.

Ədəbiyyat və mədəniyyətimizin görkəmli simalarının yaradıcılığına verilən yüksək qiymət, onların yubileylərinin keçirilməsi, xatirələrinin əbədiləşdirilməsi, əsərlərinin tədqiqi və təbliği işinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən çoxsaylı tədbirlər də cənab Prezidentin fəaliyyətində mühüm yer tutur. Belə tədbirlər təkcə həmin şəxsiyyətlərin sənətinə diqqət və eh-

tiram olmaqla məhdudlaşmır, eyni zamanda dövlət rəhbərinin humanitar siyasətinin üzvi tərkib hissəsi, Azərbaycançılıq ideologiyasının vacib komponentlərindən biridir. Bu baxımdan Nizami Gəncəvi, Məhsəti Gəncəvi, İmadəddin Nəsimi, Mirzə Fətəli Axundzadə, Xurşidbanu Natəvan, Mirzə Ələkbər Sabir, Əhməd Cavad, Hüseyn Cavid, Məmməd Səid Ordubadi, Mikayıl Müşfiq, Almas İldırım, Mir Cəlal Paşayev, Səməd Vurğun, Süleyman Rüstəm,

Eyni sözləri Avstriyada dahi bəstəkarımız Üzeyir Hacıbəylinin abidəsinin qoyulması, böyük sənətkarın “Leyli və Məcnun” operasının 100 illik yubileyinin YUNESKO xətti ilə dünya miqyasında geniş şəkildə qeyd olunması və digər çoxsaylı ədəbi-mədəni tədbirlər barədə də deyə bilərik.

Bu kimi möhtəşəm tədbirlər ölkə Prezidenti möhtərəm İlham Əliyevin humanitar siyasətinin dərin xalqi mahiyyət daşıdığını, klassik ədəbi-mədəni irsimizi xarici ölkələrdə layiqincə tanıtmaq, bu yolla həm də Azərbaycan xalqının böyüklüyünü, qədimliyini bütün dünyaya nümayiş etdirmək kimi dövlət əhəmiyyətli bir amala xidmət etdiyini əyani şəkildə göstərir.

2005-ci il aprel ayının 26-da filosof-şairimiz İmadəddin Nəsiminin Şamaxıda heykəlinin açılış mərasimində iştirak edən ölkə başçısı klassik ədəbi-mədəni irsə ehtiramını bir daha vurğulayaraq demişdir: **“Mənim üçün bu gün xüsusilə əzizdir, ona görə ki, bu gün Azərbaycan xalqının dahi şairi İmadəddin Nəsiminin heykəlinin açılışında iştirak edirəm. Hesab edirəm ki, bu, bizim həyatımızda çox əhəmiyyətli bir hadisədir... Bu, çox əlamətdar hadisədir, onu göstərir ki, biz öz tariximizə, öz mədəniyyətimizə, öz ədəbiyyatımıza böyük hörmətlə yanaşıırıq. Başqa cür ola da bilməz”**.

Bu cür hörmət və ehtiram Azərbaycan dramaturgiyasının banisi M.F.Axundzadənin, Qarabağ torpağının şairə övladı X.Natəvanın, ədəbiyyatımızda tənqidi realizmin banisi C.Məmmədquluzadənin, satirik mətbuatımızın bayrağı “Molla Nəsrəddin” jurnalının, böyük satirik şair M.Ə.Sabirin, dəyərli tarixi romanlar müəllifi M.S.Ordubadinin, mütəfəkkir romantik ədib H.Cavidin, incə ruhlu şeirləri ilə tanınan M.Müşfiqin, taleyinə mühacirlik düşmüş A.İldırımın, istedadlı nasir, tanınmış ədəbiyyatşünas Mir Cəlalın, sovet dövrü poeziyamızın qüdrətli nümayəndələri S.Vurğunun, R.Rzənin və digər yarıdıcı şəxsiyyətlərin yubileylərinin keçirilməsi, xatirələrinin əbədiləşdirilməsi, ədəbi irslərinin tədqiqi və təbliği işinin diqqət mərkəzinə çəkilməsi istiqamətində həyata keçirilmiş çoxsaylı tədbirlərdə özünü bariz şəkildə göstərir.

Cənab İlham Əliyevin ədəbiyyata, mədəniyyətə böyük ehtiramı və qayğısı müasir ədəbi-mədəni mühitə, dövrümüzün görkəmli yaradıcı ziyalılarına münasibətdə də aşkar şəkildə özünü göstərir. Ölkənin yaradıcılıq təşkilatlarının normal fəaliyyət göstərməsi üçün dövlət tərəfindən hər cür şərait yaradılmış, onların yerləşdikləri binalar yenidən qurulmuş, ən müasir maddi-texniki baza ilə təmin olunmuşdur. Təkcə elə son illərdə Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin, Akademik Milli Dram Teatrının, Opera

və Balet Teatrının və digər çoxsaylı sənət məbədlərinin əsaslı təmirini, yenidən qurulmasını xatırlatmaq kifayətdir. Belə faktlar, quruculuq işvanları yüzlərlədir.

Bu gün Azərbaycanda bir-birinin ardınca keçirilən ölkə və beynəlxalq miqyaslı ədəbiyyat, incəsənət tədbirlərinin, yeni yaradılmış mədəniyyət ocaqlarının əhəmiyyətini də ayrıca vurğulamaq gərəkdir. Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması, keçirilən muğam müsabiqələri, müxtəlif festivallar bu baxımdan çox qiymətlidir. Təkcə bir faktı xatırladaq ki, Azərbaycan təmsilçilərinin 2011-ci ildə “Avroviziya” musiqi yarışında birincilik qazanması, bir il sonra ölkəmizdə həmin yarışın ən yüksək səviyyədə təşkil ediləcəyini müstəqil musiqi istedadının hü-

naraq özünün yeni yüksəliş mərhələsinə yaşamaqdadır.

Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında da bütün digər sahələrlə yanaşı, ədəbiyyata, mədəniyyətə böyük qayğı göstərilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibov ulu öndər Heydər Əliyev ideyalarının işığında əzmlə fəaliyyət göstərərək ölkəmizdə həyata keçirilən mədəni quruculuq və tərəqqiyə son dərəcə böyük töhfələr verməkdədir. Məhz onun möhtəşəm, konseptual fəaliyyəti sayəsində qədim Naxçıvan son iyirmi ilə yaxın bir müddətdə neçə-neçə qərinəyə sığmayan hərtərəfli inkişaf yolu keçərək əsl iltibaha qovuşmuş, ədəbi-mədəni mühitin yeni, əsaslı yük-

şəlişinə nail olunmuşdur. Muxtar respublikanın paytaxtından başlamış ən ucqar dağ kəndlərinə qədər əksər yaşayış məntəqələrində mədəniyyət ocaqları yenidən qurulmuş, müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş, analogi təyinatlı bir çox yeni müəssisələr – teatrlar, muzeylər, mədəniyyət və istirahət parkları və sair yaradılmışdır. Yaradıcılıq təşkilatları hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunmuş, onların normal, azad fəaliyyəti üçün ideal şərait formalaşdırılmışdır. Bu gün Naxçıvanda fəaliyyət göstərən nəşriyyatlar, qəzet və jurnallar, radio və televiziya kanalları yaradıcı ziyalıların üzə çıxarılmasına, əsərlərinin tanıtılmasına layiqincə xidmət göstərir. Dövlət vəsaiti hesabına müxtəlif almanax və toplusların, həmçinin ayrı-ayrı istedadlı yeniyetmə və gənclərin kitablarının nəşri, ədəbiyyat, mədəniyyət xadimlərinin mükafatlandırılması, orden, medal və fəxri adlara layiq görülməsi muxtar respublika rəhbərinin yaradıcı ziyalılarına qayğısının əyani təəcəssümüdür. Məhz böyük qayğının nəticəsidir ki, hazırda Naxçıvan ədəbi-mədəni mühitinin uğurları Azərbaycan hüduqlarından kənardə da etiraf və qəbul olunur. Naxçıvanın mədəniyyət və incəsənət kollektivlərinin Rusiyada, Türkiyədə, İranda, Gürcüstanda, Orta Asiya respublikalarında və digər ölkələrdə uğurlu çıxışlarını, muxtar respublikada yaşayb-yaradan qələm sahiblərinin elmi və bədii əsərlərinin xaricdə nəşrini xatırlatmaq kifayətdir. Bu gün Naxçıvan ədəbi-mədəni mühiti Şərqi və Qərbi sivilizasiyaların üzvi sintezini, klassika ilə müasirliyin uğurlu vəhdətini özündə təəcəssüm etdirir. Naxçıvanda milli-mədəni ənənələr sədaqətlə qorunur, eyni zamanda müasir dünya mədəniyyətinə inteqrasiya da düşünülmüş şəkildə həyata keçirilir. Ədəbi-mədəni həyatın müxtəlif sahələrinin dünəni və bu gününü əks etdirən fundamental, ensiklopedik nəşrlər, çoxsaylı tarixi və mədəniyyət abidələrinin ilk dəfə pasportlaşdırılması, “Milli dəyərli il” kimi qeyd olunan 2012-ci ildə mədəni-mənəvi sərvətlərimizin hərtərəfli şəkildə üzə çıxarılması və tanıtılması istiqamətində görülmüş çoxşaxəli işlər, yenilən diyarımızda müasir dünya standartlarının ən yüksək səviyyəsində formalaşan mədəniyyət və incəsənət hər bir vətəndaşın qəlbində qürur və minnətdarlıq duyğusu oyadır.

Mədəni yüksəlişin yeni mərhələsi

Ölkədə həyata keçirilən möhtəşəm siyasət xalqımızı qələbədən qələbəyə aparır

dudsuz imkanlarının əsl təntənəsidir, mədəniyyətə dövlət qayğısının parlaq təzahürüdür. Bu qayğının bəhrələrini isə hər bir Azərbaycan vətəndaşı aşkar görür və minnətdarlıqla qarşılayır.

Azərbaycanın maddi-mədəniyyət abidələrinin bərpası, qorunması, onlardan bir qisminin YUNESKO-nun mədəni irs siyahısına daxil edilməsi, ədəbiyyat və mədəniyyətin müxtəlif sahələri üzrə həyata keçirilən ensiklopedik nəşrlər də ölkə Prezidentinin mədəniyyət siyasətinin son illərdəki böyük uğurlarından soruq verən qiymətli göstəricilərdəndir.

Hər il respublikamızın paytaxtında və regionlarda tikilib, yaxud əsaslı şəkildə yenidən qurulub istifadəyə verilən muzeylər, mədəniyyət və istirahət parkları, kitabxanalar, mədəniyyət evləri və sair mənəvi mühitin yüksəlişinə yönəlməklə yanaşı, əhalinin asudə vaxtının səmərəli təşkilinə, mənəvi tələbatının ödənilməsinə layiqincə xidmət göstərir.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev yaradıcı ziyalıları böyük hörmət bəsləyir və onlara daim diqqət göstərir. Ədəbiyyat, incəsənət və mədəniyyət sahəsində böyük xidmətləri olan görkəmli sənət adamlarına dövlət mükafatlarının, Prezident təqaüdünün və mükafatının, fəxri adların, orden və medalların verilməsi, bir çox yaradıcı ziyalının yeni mənzillərlə təmin edilməsi, əməkdaşlarının müntəzəm artımı və digər bu kimi çoxsaylı faktlar hər bir vətəndaşda razılıq, məmnunluq duyğusu oyatmaqla müdrək rəhbərimizin humanitar siyasətinin mühüm komponentlərindəndir.

Minnətdarlıq duyğusu ilə ayrıca vurğulamaq istərdik ki, hörmətli Prezidentimizin ardıcıl, məqsədyönlü tədbirləri sayəsində ölkəmizdə yaradıcı ziyalıların sərbəst şəkildə, fikir azadlığı, tam demokratik prinsiplər şəraitində fəaliyyət göstərməsi üçün hər cür imkan mövcuddur. Hər bir şair, yazıçı, rəssam, alim, bəstəkar, jurnalist, müğənni dövlət qayğısını həmişə hiss edir, tam azad şəkildə yaradıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul olur, ədəbiyyatımızı, mədəniyyətimizi zənginləşdirmək işinə öz töhfəsini verir. Ölkədə fəaliyyət göstərən çoxsaylı radio və televiziya kanalları, sayı yüzlərlə ölçülən mətbuat orqanları məhz azad sözlə yaradılan hərtərəfli şəraitin bəhrələridir.

Bütövlükdə, Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti hazırda böyük və ardıcıl dövlət qayğısı ilə əhatə olu-

Bütün bunlar bir daha göstərir ki, müstəqil Azərbaycan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin yolu ilə inamla irəliləyərək hər gün yeni uğurlara imza atmaqdadır. Cənab İlham Əliyevin hələ 2003-cü ildə, ölkə rəhbəri kimi yenidən fəaliyyətə başlayanda dediği: “Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağam” sözləri çoxdandır ki, tam reallığa çevrilmişdir. Hörmətli Prezidentimiz əhalinin müxtəlif təbəqələrinin qayğıkeşi, himayəçisi kimi cəmiyyət həyatında bütün sahələrin, o cümlədən ədəbi-mədəni mühitin yeni mərhələdəki möhtəşəm uğurlarının gerçəkləşməsində özünə düşən tarixi missiyanı yüksək səviyyədə yerinə yetirmiş və yetirməkdədir. Ölkədə həyata keçirilən bu möhtəşəm siyasət xalqımızı qələbədən qələbəyə aparır.

Hüseyn HƏŞİMLİ
filologiya elmləri doktoru, Əməkdar elm xadimi

Meliorasiya və su təsərrüfatına göstərilən qayğı torpaqlardan səmərəli istifadəyə şərait yaradıb

Ulu Tanrı Yer kürəsini yaradarkən planetimiz elə bu şəkildə, bu qi-yafədə olmayıb. Astronomların hesablamalarına görə, Yer kürəsi yaranandan 400 milyard il sonra ağaclar meydana gəlib. Torpağın humus qatının yaranması üçün milyardlarla il lazım olub, nə var, nə yox ki, bəlkə az, bəlkə çox, 25-30 santimetrlik üst qatda bitki üçün həyat şəraiti yaranmışdır. Yəni yerə düşən toxum həmin qatda özünə “yurd-yuva” sala bilsin. Amma elə bir mühüm amil var ki, onu unutmaq nadanlıq olar. Sö-zünün canı ondadır ki, planetimizdə ağac-budaqdan çox-çox əvvəl su yaranıb. Yəni Yer kürəmizi bu şəkli salan əlahəzrət su olub. O vədədən, bəlkə də, neçə-neçə milyard illər keçib. Amma su yenə də öz qədr-qiyətini saxlayıb və bundan sonra da saxlayacaq. Belə yerdə görkəmli fransız yazıçısı Antuan Sent-Ekzuperinin su haqqındakı bir-iki cümləsi kəra gəlib: “Su! Sənən nə dadın, nə rəngin, nə qoxun var. Sən təsvir etmək qeyri-mümkündür. Sənən nə olduğunu bilmədən sənən həzz alırsan. Sənə “həyat üçün lazımsan” demək azdır, sən həyatın özünə”.

İndi keçək “həyatın özü” olan su məsələsinə – böyük Yer kürəsinin kiçik bir nöqtəsi Naxçıvanımızda insanların və torpağın su təminatına. O da var ki, bu “kiçik” kəlməsində mən həmişə böyüklük, əzəmət duyumuşam, qoşa dağın qucağına sığınan və neçə illərdən bəri torpaqlarımıza həyat eşqi, qüvvəsi, qüdrəti bəxş eləyən Arpaçay dəryaçasını neçə-neçə ümmanlardan, dənizlərdən uca tutmuşam. Nə zamansa aşıb-daşan bu dağ çayı daha öz məhərindən çıxa bilmir, xan çobanların saralarını kükrəyən dalğalarının ağışına ala bilmir, əksinə, Arpaçay xeyrişahlıq, xeyir-bərəkət təmzinə dönüb.

Təkcə Arpaçay dəryaçasını? Muxtar respublikamızda irili-xırdalı nə qədər belə suturelər var və hardan öz-özünü fikirləşirəm ki, görəsən, belə dəryaçalar, su anbarları olmasaydı, kənd-kəsəyimiz nə gündə olardı, torpaqlarımız nə günə düşərdi, dolanışığımız, güzəranımız necə olardı?

Azərbaycanda meliorasiya və su təsərrüfatı sisteminin yaradılması ulu öndərimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır və təbiidir ki, Naxçıvanımız bu qayğıdan kənar qalmayıb. Qurulanları, yaradılanları bir-bir sadalamaq, onların xeyrindən, əhəmiyyətindən danışmaqdan əvvəl yenə qayıdırəm bir az əvvəlki fikirlərimə ki, əgər bu sistem yaradılmasaydı, torpağın taleyinə biganə qalınsaydı, onda torpaqlarımızın, kənd təsərrüfatımızın, nəticədə, özümüzün taleyimiz necə olardı? Elə bu fikir-xəyalla da yollanıram abad binada yerləşən Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsinə.

Məlumatları komitənin şöbə müdiri Səttar Nəsirovdan almağımı məsləhət görürlər. Söhbətimizə muxtar respublikada bu sahənin təşəkkül tarixindən başlayırıq.

– **Bu təşkilatın 90 ilə yaxın yaşı vardır. Bu illər ərzində inkişaf, tərəqqi, kollektivin iş dairəsinin həcmi, dövlət qayğısı necə olub?**

– Suvala birbaşa cavab verməzdən əvvəl istərdim ki, bir-iki kəlmə Naxçıvanda meliorasiya və suvarma sistemlərinin əhəmiyyəti barədə məlumat verim. Muxtar respublika özlüyün yeraltı və yerüstü sərvaflarına görə əvəzolunmaz regiondur. Di gəl ki, su sıradan bir qədər qıtlığımız var. Məlumat üçün deyim ki, muxtar respublika illik orta yayıntının miqdarına görə ölkədə axırıncı yerlərdə durur. O da var ki, müasir dövrdə hər hansı bir bölgənin su təminatı təkcə göyüdan düşən yağıntı ilə ölçülür. Bəs daxili resurslar, imkanlar, müasir texnologiya, elmi-texniki tərəqqi? Oxucuya bir məlumatı da çatdırım ki, bölgənin indiki su ehtiyatlarından da çox su yerin alt qatlarında. Təsəvvür edin ki, muxtar respublikada 800-dən çox subartezian quyusu gecə-gündüz yerin təkindən üstünə su fəvvarəsi göndərir və bu sudan həm içməli, həm də təsərrüfat, yəni suvarma suyu kimi istifadə olunur.

Bu hələ harasıdır? Muxtar respublikada 360 kəhriz var ki, bunların da bərpası, üzə çıxarılması üçün Kəhrizlər İdarəsi yaradılıb və olduqca qiymətli yeraltı sular əhalimiz

isə təminatına verilməkdədir. Başqa daha güclü su mənbələri çaylar və göllər üzərində qurulan nasos stansiyalarıdır ki, bunların da sayı yüzə çatır. Muxtar respublikada meliorasiya və suvarma məsələsinə çox böyük önəm verilir, eyni zamanda bu sahəyə yüksək qayğı göstərilir.

– **Əlbəttə, bu qayğı siz, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan insanların daha yaxşı görür və hiss edirlər. Bu qayğı ulu öndərimiz Heydər Əliyevdən başlayan və bu gün uğurla davam etdirilən işlərin məntiqi davamıdır. Çünki bütövlükdə, Azərbaycan meliorasiya və suvarma sistemlərinin təşkili, yenidən qurulması, inkişafı məhz xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.**

– Şübhəsiz, ümummilli liderimiz 1969-cu ildə Azərbaycana rəhbər seçildiyi vaxtdan etibarən bu sahənin inkişafını həmişə diqqət mərkəzində saxlayıb. Məhz ulu öndərimizin əsasını qoyduğu möhkəm təməl bu gün Azərbaycanda kənd təsərrüfatını sürətlə irəlilədir aparmaqdadır. Naxçıvanımızın təmsilində dediklərimə aydınlıq gətirmək istəyirəm. Ümummilli liderimizin Azərbaycana birinci rəhbərliyi dövründə muxtar respublikada istifadəyə verilən su anbarlarının, sututarların tikiliş tarixlərinə nəzər salaq: 1971-ci ildə Araz, 1977-ci ildə Arpaçay, 1980-ci ildə Sirab, 1990-cı ildə Bənənəyər, habelə 1969-cu ildən sonrakı müxtəlif illərdə inşa olunan irili-xırdalı sututarlar – Cəhri-1, Cəhri-2, Cəhri-3, Məzrə, Payız, Dizə, Yayçı, Gilan, Çənəb, Dəstə, Aza, Xok-1 və digər sututarlar məhz dahi rəhbər Heydər Əliyevin Naxçıvan kəndinə və kəndlisinə göstərdiyi qayğına yadigarlarıdır. Bu su anbarlarının köməyi ilə 45 min hektara yaxın torpaq sahəsi əkilir. Mən buraya kəhrizlərin, subartezian quyularının suvardıqı torpaqları daxil etməm. Eyni zamanda öz axını ilə suvarılan torpaqlarımız da az deyil.

– **Hesab edirəm ki, bunlar son hədd deyil. Çünki bölgənin iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir. Bu gün torpaqsız kəndli yoxdur. Təkcə özlüyün ehtiyacları üçün deyil, şəhər əhalisinin də güzəranı kəndli üçün yaradılan şəraitdən çox asılıdır. Bazarda, dükanlarda ucuzluq olar. Hər bir ailənin süfrəsinin bərəkəti bazarıllıqdan çox asılıdır. Bu, adı aksiondur.**

– Əlbəttə elədir. Sözə qüvvət üçün bir misal çəkim: Bakı üçün Abşeron rayonu nə qədər böyük ərzaq, kənd təsərrüfatı məhsullarının mənbəyidirsə, Babək rayonu da Naxçıvan şəhəri üçün belə bir ərzaq mənbəyidir. Şəhər əhalisinin ərzağa olan tələbatını xeyli hissəsini Babək kəndlisi ödəyir. Burada isə bir vacib məsələ ortaya çıxır. Əgər Heydər

Sual əvəzi: Həmsöhbətimə təşəkkür etməzdən əvvəl oxucuma üz turturam. Çalışdım ki, rəqəm, say, hesab soruşmaqla nə həmsöhbətimə, nə də oxucunu yorum. Məqsədım meliorasiya işinin mahiyyətini və əhəmiyyətini sizə çatdırmaq idi, hörmətli oxucur. Ona görə də suallarımı bu istiqamətdə yönəldtim və həmsöhbətimdən də qənaətbəxş cavablar aldım. Daha doğrusu, bu yazımı ərsəyə gətirən də həmin cavablar oldu. Mənə isə, sadəcə olaraq, qəzətdə özünə yer alan bu söhbətin axırına bir-iki söz əlavə etmək qalır. O da ibarət olsun ondan ki:

Əliyev Su Anbarı olmasaydı, rayon əhalisi heç öz tələbatını ödəyə bilməzdi. Məhz bu suvarma sisteminin yaradılması sayəsində Babək rayonunda 4364 hektar, Culfa rayonunda 2311 hektar, Şahbuz rayonunda 244 hektar torpaq sahəsi əkin dövrüyyəsinə qatılıb. Onu da əlavə edim ki, Heydər Əliyev Su Anbarı, bütövlükdə, 16 min 830 hektar sahəni suvara bilər. Başqa bir misal: Arpaçay Su Anbarında uzun müddət təmir işləri aparılmadığından hər il suvarma mövsümündə müəyyən problemlər yaranırdı. Ali Məclis Sədri tapşırığı ilə burada əsaslı surətdə təmir işləri aparıldı. Və Şəhur, Sədərək, Kəngərli rayonlarının su ehtiyaclarının daha dolğun ödənilməsinə başlandı. Belə misalları çox çəkmək olar.

– **Bəlkə də, kiməsə elə görünür ki, burada nə çətinlik ola bilər. Su axıb gəldi dəryaya, oradan da kanallar, arxlar vasitəsi ilə axıdıldı sahələrə, əkinçi də bu sudan geninə-boluna istifadə etdi, vəssalam. Düzgünmü təsəvvürdür?**

– Qətiyyətin yox. Əgər elə olsaydı, necə deyərlər, nə bəxtvərçilik idi ki. Onda komitənin 1600 nəfərlik meliorator kollektivi nəyə və kimə lazım idi? Meliorator əməyi çətin əməkdir. Çünki insanlar həyat övəhəri olan su bəxş edir. Çətindir ona görə ki, onlar üçün fəsil, mövsüm fərqi yoxdur. Yayda çalışırlar ki, kəndlilər onlardan narazı qalmasınlar, torpaq sudan korluq çəkməsin. Qışda isə növbəti yaz, yay, payız üçün hazırlıq görür, maşın-mexanizmləri təmir edir, arxları, kanalları təmizləyirlər, drenajlar, kollektorlar, nasos stansiyalarına baxış keçirirlər və sair.

– **Dedik ki, su işçisi üçün “mövsüm, fəsil” ifadəsi yoxdur, bəs indi hansı işlər görülür?**

– Naxçıvan yayının qızmar günləri davam edir və belə vaxtlarda torpaq daha çox su istəyir. Bağ, bostanlar, tərəvəz sahələri, bu yazda əkilmiş on minlərlə meyvə tingləri, camaatın həyatı sahələri görə vaxtında, vədəsində suvarılmalı, yoxsa kəndlinin əməyi zay olub gedər. Dəryaçalardan göllərin, sututarların ehtiyatlarından düzgün istifadə olunmalıdır. Çünki bu yaxınlarda növbəti taxıl sərfini başlayacaq. Sərfin də elədir ki, görə yerə düşün kimi suvarasan. Cari işlərlə yanaşı, yeni subartezian quyularının qazılması, nasos stansiyalarının təmiri və tikintisi, hidrotexniki qurğularda işlər davam etdirilir. Araz çayının sağ sahilində yerləşən kəndlər, habelə bu ərazidəki əkin sahələri yaz daşınları zamanı zərər çəkirdi. Bunun qarşısını almaq məqsədilə xeyli sahələrdə işlər aparılıb.

Muxtar respublikada içməli və suvarma suyuna olan tələbatın ödənilməsində kəhrizlərin əhəmiyyəti böyükdür. Bu məqsədlə komitənin nəzdində Kəhrizlər İdarəsi yaradılıb. Kollektivə kəhrizlərin bərpası, pasportlaşdırılması və balans göstürülməsi tapşırılıb. Qısa müddətdə muxtar respublikada olan 330-dan çox kəhrizə baxış keçirilib, bir neçəsi təmir və bərpa olunub. Bu işlər yenə də davam etdirilir. Komitəmizə eyni zamanda əhalinin içməli suya olan tələbatının daha da yaxşılaşdırılmasını təmin etmək həvalə edilib. Bu məqsədlə yeni su xətləri çəkilib, köhnələr təmir olunub, kaptajlar qazılıb. Təbii ki, bütün bunların hamısı dövlətin diqqət və qayğısı hesabına başa gəlib.

Söhbəti qələmə aldı: Nureddin BABAYEV

İnkişaf etmiş dövlətlərin təcrübəsi sübut edir ki, iqtisadiyyatın sabit tempini qorumaq üçün yerlərdə sahibkarlığın inkişafı və onun rolunun artırılması, müasir infrastrukturun yaradılması iqtisadi siyasətin prioritet məsələlərindən biri olmalıdır. Bu məqsədlə muxtar respublikamızda da sahibkarlıq mühitinin formalaşması, iş adamları üçün əlverişli şəraitin yaradılması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətinin stimullaşdırılması və genişləndirilməsi məqsədilə dövlət maliyyə dəstəyi göstərilir, idxaləvəzləyici və ixracönlü məhsullar istehsal edən emal və sənaye müəssisələri yaradılır.

Qənd istehsalı və Şəkər Tozu Paketləmə Fabrikində keyfiyyətli məhsullar istehsal olunur

“Cahan Holding”

Kommersiya Şirkətlər İttifaqının Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən Qənd İstehsalı və Şəkər Tozu Paketləmə Fabriki də özəl bölmənin, sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafına göstərilən dövlət qayğısından bəhrələnməmiş, sənaye şəhərciyi üçün ayrılmış ərazidə 2012-ci ildə istehsal müəssisəsi üçün yeni bina tikilmiş, iki istehsal sahəsinin hər birində iki istehsal xətti istifadəyə verilmişdir. Buradakı istehsal sahələrində Türkiyə Respublikasının “Özdəmir Makina” firmasından gündəlik istehsal gücü 7 ton qənd və “TUR Pack” firmasından gündəlik istehsal gücü 3 ton şəkər tozu paketləmə texnoloji avadanlıqları alınmışdır.

gətirilərək quraşdırılmış, istehsal prosesi avtomatlaşdırılmışdır. Müəssisədə texnoloji proseslərə və texniki təhlükəsizlik qaydalarına ciddi əməl olunur. Qənd istehsalı sahəsində qidalandırıcı bunkerə daxil olan şəkər tozu növbəti mərhələdə mikser avadanlıqlarında reseptə uyğun su ilə qarışdırılaraq qəliblərə tökülüb preslənilir. İstehsal olunan qənd müəyyən olunmuş temperaturda quvudulur. Şəkər tozu paketləmə istehsalı sahəsində isə xammal xüsusi avadanlıqlardan keçməklə müəyyən olunmuş çəkilərdə nəfis tərtibatla bəzədilmiş paketlərə yığılır. Müəssisədə sanitariya-gigiyenik qaydalara ciddi əməl olunması mühüm məsələ kimi diqqət mərkəzində saxlanılır. İşçilər mütəmadi olaraq tibbi müayinədən keçirilir, istehsal müəssisəsinin giriş və çıxışı dezinfeksiyaedici məhlulla təmin edilir. Həmçinin istehsal prosesindən sonra mütəmadi olaraq avadanlıqlara texniki qulluq göstərilir, onlar xüsusi maddə ilə yuyulub təmizlənilir.

Bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun yüksəkkeyfiyyətli məhsul istehsalı ilə yanaşı, məhsulun quruluşşunun, dizaynının yüksək səviyyədə olması və ekoloji cəhətdən təmiz şəraitdə qablaşdırılması da diqqət mərkəzində saxlanılır. Qənd 1, 2, 5 kiloqramlıq karton paralarda və 25 kiloqramlıq kisələrdə, şəkər tozu isə 1 və 2 kiloqramlıq paketlərdə qablaşdırılır. Müəssisədə xammal və hazır məhsulların keyfiyyətinə ciddi nəzarət edilir, onlar mütəmadi laborator analizdən keçirilir. Hazır məhsullar Naxçıvan Muxtar Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatdan alınmış “Ölinco” və “Tudor” əmtəə nişanları ilə müəssisənin balansında olan maşınlarla Naxçıvan şəhərində və ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrində fəaliyyət göstərən ticarət obyektlərinə paylanılır.

Fabrikdə hazırda yüksək əməkhaqqı və xüsusi geyim formaları ilə təmin edilmiş 16 nəfər çalışır.

✎ Kərəm HƏSƏNOV

Məcburi dövlət sosial sığorta haqqı ödəyən hər bir vətəndaş sosial sığorta ödəmələri almaq hüququna malikdir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun (DSMF) şöbələri tərəfindən maarifləndirici tədbirlərin keçirilməsi davam etdirilir. Növbəti maarifləndirici tədbir Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Kəngərli Rayon Şöbəsi tərəfindən rayonun Qıvraq Qəsəbə Mərkəzində keçirilmişdir. Tədbiri Qıvraq qəsəbə inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə Səfər Nəcəfov açaraq tədbirin əhəmiyyətindən danışmışdır.

Tədbirdə fondun Kəngərli Rayon Şöbəsinin əməkdaşları Sədrəddin Babayev, Fizuli Əsgərov və Aqşin Əliyev çıxış edərək məcburi dövlət sosial sığortasının mahiyyəti və üstünlükləri, məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının ödənilməsinin əhəmiyyəti, əmək pensiyaları və sığortaolunanların pensiya təminatı hüququ, sığortaolunanların fərdi uçot sistemi ilə bağlı məsələlər barədə məlumat vermişlər.

Qeyd olunmuşdur ki, işəgötürənlərlə işçilər arasında tənzimlənən münasibətlərdən ən vacibi məhz işləyən vətəndaşların gələcəkdə pensiya təminatı hüququnun yaradılması, eləcə də əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi,

hamiləlik və doğuş, uşağın anadan olması, uşağa qulluq, sanatoriya-kurort müalicəsi kimi zəruri sosial sığorta hadisələrindən yararlanmaları üçün işləyənlərin məcburi dövlət sosial sığortasına cəlb olunmasını təmin etməkdir. Bütün işləyən vətəndaşlar məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının vaxtlı-vaxtında və tam məbləğdə ödənilməsinə maraqlı olmalıdırlar. Əmək fəaliyyəti dövründə işləyən vətəndaşların sosial sığorta haqlarının yayınıması gələcəkdə onları pensiya hüququndan və digər sığorta hadisələri zamanı sığorta ödəmələrindən məhrum etməmiş olacaqdır.

Bildirilmişdir ki, məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının vaxtlı-vaxtında və tam məbləğdə ödəməklə torpaq mülkiyyətçiləri də gələcəkdə baş verə biləcək sosial sığorta hadisələrində sığortalananmış olacaqlar. Çünki ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqları onlar üçün fondada fərdi uçot sistemində açılmış fərdi şəxsi hesablara işlənir və gələcəkdə pensiya təminatı aparılıqda həmin fərdi şəxsi hesabda olan məlumatlar əsas götürüləcəkdir.

Sonda tədbir iştirakçılarını maraqlandıran suallar cavablandırılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun mətbuat xidməti

Avqustun 30 və 31-də muxtar respublikamızın qonağı olan Türkiyənin sayılıb-seçilən dövlət teatrlarından biri – Trabzon Dövlət Teatrı naxçıvanlılar qarşısında maraqlı tamaşa ilə çıxış etdi. Türkiyə Cümhuriyyətinin Naxçıvanda Baş Konsulluğunun və Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı və dəvətilə muxtar respublikamıza gələn teatr yeni – 26-cı mövsümün açılışını naxçıvanlılar qarşısında etdi. Türkiyə Cümhuriyyətinin dövlətçilik tarixində mühüm yer tutan 30 avqust – Zəfər bayramının növbəti ildönümü münasibətilə nümayiş etdirilən tamaşa Uğur Saatçının eyniadlı əsəri əsasında səhnələşdirilmişdir. İkipərdəli tamaşaya Barış Erdenk quruluş vermişdir.

Birkan Görgün

Fatih Dokgöz

Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında nümayiş olunan "Bu da keçər ya hu" adlı səhnə əsəri komediya janrında olsa da, tamaşada baş verən hadisələr Birinci Dünya müharibəsindən sonra İstanbulu işğal edən ingilislərin doğma torpaqlarından çıxarmaq istəyən bir neçə nəfərin əhatəsində cərəyan edir. Tamaşa Mustafa Kamal Atatürkün komandanlığında türk ordusunun mübarizəyə başlamasıyla – ingilislərin də İstanbuldan çıxarılmasına başlanıldığı xəbəriylə, yəni xoş xəbərlə yekunlaşır.

İki gündə iki dəfə göstərilən tamaşa boyu zalda boş yer tapmaq mümkün deyildi. İlk gündən fərqli olaraq, ikinci gündə artıq nömiq zal, ikinci və üçüncü mərtəbələrdəki lojalarda belə, boş yer qalmamışdı.

Tamaşanın birinci nümayişindən sonra qonaq teatrın direktoru, tamaşada admiral Kolthard rolunu ifa edən Birkan Görgün və əsərdə Falih rolunu canlandıran Fatih Dokgöz ilə həmsöhbət olduq:

– Sizi beş minillik tarixi olan qədim türk yurdu Naxçıvanda görməyimizə şadiq. İlk olaraq sizi, teatrın kollektivini bu gözəl tamaşa münasibətilə təbrik edirik. Bu tamaşadan sonra naxçıvanlılar Trabzon Dövlət Teatrını ətrafı tanınacaq istəyəcəklər.

Birkan Görgün: – Trabzon Dövlət Teatrı Türkiyə dövlət teatrlarına bağlı olaraq, fəaliyyət göstərən 13 bölgə teatrından biridir. 1987-ci ildə yaradılan teatrımız həmin ilin oktyabr ayının 7-də Necati Cüməlinin "Boş beşik" əsərilə tamaşaçılar qarşısında çıxışlara başlayıb. 25 mövsüm boyu 120-yə yaxın əsər oynanılıb. Bu gün 26-cı mövsümümüza başladığımız və çox sevincliyik ki, ilk dəfə olaraq mövsümü ölkəmizdən kənarda, canımız qədər sevdiyimiz doğma Azərbaycan torpağında, Naxçıvan ta-

maşaçıları qarşısında açdıq. Bu, bizim teatrın tarixində əbədlilik olaraq öz yerini tutacaq.

– Tamaşanın ilk günü zalda oturmaqların hamısı tutulmuşdu. Bir teatrsevər, sənətsevər olaraq deyə bilərsiniz ki, sabah daha çox tamaşaçı teatra axışacaq.

– Tamaşanın sonunda naxçıvanlıların bizi uzun sürən alqışlarla təbrik etməsi, kollektivimizin hər bir üzvünə gül-çiçək dəstələri hədiyyə etməsi göstərdi ki, zalda olanların əksəriyyəti tamaşanı təkrar izləməyə gələcək, hətta dost-tanışlarını da dəvət edəcək. Səhnə arxasına keçərək bizimlə şəkil çəkdirmək istəyən teatrsevərlər bildirirdilər ki, mütləq sabah da gəlib tamaşanı izləyəcəklər.

– Fatih bəy, 27 yaşlı gənc bir yazarıq – Uğur Saatçının əsərinin səhnə həlli tamaşaçılara istənilənə deyə bildimi, sizcə?

– Əslinə qalarsa, tarixin bizə anlatdığı savaş savaşın öz həqiqətlərindən çox uzaqdadır. Bu baxımdan tamaşada savaşın içində olan, amma savaşla əlaqəsi olmayan insanların həyatını canlandırmağa çalışdıq; həm də tragediyanın içində yumoristik bir üslub seçərək. "Bu da keçər ya hu", əslində, elə müharibə illərində İstanbulun bir qisim əhalisinin Vətən üçün nəşə etmək istəyinin hekayəsidir. Birinci Dünya müharibəsinin sonunda Türkiyənin müstəqillik mücadiləsi başlayır. Həmin hadisələr əsərdə qismən anlaşıldı. Əsərin sonundakı sevinc Atatürkün "Böyük türk milləti! Ordularımızın qabiliyyət və qüdrəti düşmənlərimizə dəhşət, dostlarımızı əmniyyət verəcək şəkildə özünü göstərdi. Böyük zəfər sənin əsərimdir" sözlərinin sevinci ilə üst-üstə düşür.

– Bir az teatrdan, səhnədən, tamaşadan ayrılıq. Səhv etməməyə, kollektivin hər bir üzvü ilk dəfədir, Naxçıvana gəlir. Naxçıvan sizi necə qarşıladı, nələr gözləyirdiniz, nələr diqqətinizi çəkdi?

Birkan Görgün: – Naxçıvanın, Atatürkün

dediyi kimi, bir türk qapısı olduğunu bildirdik. Lakin sovetlərdən 20 ildən bir az çox olsa da, ayrılmasına baxmayaraq, bu qədər inkişaf etmiş bir bölgə ilə qarşılaşacağımızı gözləmədik. İstər yerli dövlət nümayəndələri, istərsə də Türkiyənin Naxçıvanda Baş Konsulluğu bizim rahatlığımız üçün ən kiçik nüanslara qədər həssaslıq göstərdilər. Özümüzlə öz evimizdəki kimi hiss edirik. Dilimiz bir, dinimiz bir, kimliyimiz bir.

Ən əsası isə tərtəmiz bir şəhərdir Naxçıvan. Qədim tikililəri ilə, çağdaş binalarıyla, memarlıq fərqləriylə könlümüzü oxşadı.

Fatih Dokgöz: – Naxçıvan şəhəri ilə tanışlıq imkanımız da oldu. Həm də onu öyrəndik ki, Naxçıvanın beş minillik şəhər tarixi var. Bu, çox böyük bir rəqəmdir və deməli, burada mədəniyyət ta qədimlərdən mövcud olub, inkişaf edib. Duzdağ mağarası ayrıca bir möcüzədir.

Biz Azərbaycan və Türkiyəni "Bir millət, iki dövlət" adlandıran dahi rəhbər Heydər Əliyevin vətəndəyik. Heydər Əliyev Muzeyində eksponatlarla tanış olarkən ulu öndər Heydər Əliyevin çətin və şərəfli yolunu geniş izahla öyrəndik. Azərbaycan xalqının tarixində və taleyində böyük və əvəzsiz yeri olan bir lideri də məhz tarixi qədim olan diyar yetişdirə bilər.

Sürəkli alqışlar da göstərdi ki, tamaşayla istəyimizə nail ola bilmişik. Həm də naxçıvanlıların sevgisini qazana bilmişik. Bu da o deməkdir ki, bu şəhərin insanları sənətə böyük dəyər verirlər.

– Son olaraq oxuculara demək istədiklərinizi bir şey varmı?

Birkan Görgün: – Heyif ki, səfərimiz qısa çəkdi. Amma çox böyük təəssürlər içərisində deyik. Naxçıvanı, naxçıvanlıları çox sevdi. İnanırıq, onlar da bizim tamaşamızı bəyənib bizi sevdilər. Bundan sonra da fərqli səhnə əsərləriylə buraya yenidən gəlmək istərdik.

Fatih Dokgöz: – Tərtəmiz bir şəhərdə yaşayırınsız. Bu ancaq Vətənin sevn, qədirlən insanların sayısında mümkündür. Vətənin qədrini bilib onu sevnələr o Vətənin sənətini də, ədəbiyyatını da, qonağını da sevecək. Ayırılmaq istəməsək də, getmək məcburiyyətinə deyik. Amma bu sevgini də qəlbimizdə aparacağıq – bir daha yenidən görüşmək ümidi ilə həm də.

Söhbətləşdi: Elxan YURDOĞLU

Naxçıvanda məktəbli yarmarkası keçirilir

Sentyabr ayının 1-dən etibarən Naxçıvan şəhərinin Xətai küçəsindəki Mərkəzi Bazarda məktəbli yarmarkası təşkil edilmişdir. Məktəbli yarmarkasında dərslərlə əlaqəli, məktəbli və idman formaları, məktəbli çantaları və ayaqqabı, lüğət, bədii ədəbiyyat və digər ləvazimatlar satılır.

Yarmarkada ayrı-ayrı fənlər üzrə əyani vəsaitlərin satışına da geniş yer ayrılıb. Burada satılan lüğət və digər nəşrlərə, dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələrinə, bədii və elmi ədəbiyyata da böyük alıcı marağı vardır. Satış yerlərinin hər birində məhsulların zənginliyi, keyfiyyəti, satış qiymətlərinin əlverişli olması, xidmətin təşkilatçıları tərəfindən razılıqla qarşılıdır.

Yeni dərslərin ilində məktəbin birinci və ikinci siniflərinə yollanacaq nəvələrin üçün Babək Əvəzbəyovun yarmarkaya gəlməsi Ənvər Hüseynov deyir ki, dükən və bazarlardakı qiymətlərlə yarmarkadakı qiymətləri müqayisə edib və bu qiymətlər arasında xeyli fərq var. Bu da imkan verir ki, daha az vəsaitlə ləvazimatların hamısını və ən keyfiyyətli ləvazimatlarını alsın.

Məlumat üçün bildirdik ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyi tərəfindən təşkil edilən, 38 sahibkarlıq subyektinin iştirak etdiyi məktəbli yarmarkası sentyabrın 16-dək davam edəcək.

Səbuhi HÜSEYNOV

Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar Ukraynadakı sanatoriya

müalicəyə göndərilənlər

Ukrayna Respublikasının Evpatoriya şəhərində fəaliyyət göstərən sanatoriya müalicə üçün muxtar respublikadan 4 uşaq göndərilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhali Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən bu tədbir çərçivəsində uşaq serebral iflici diaqnozu qoyulmuş on səkkiz

yaşadək sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar ixtisaslaşmış reabilitasiya mərkəzində müalicə kursu keçəcəklər.

Məlumat üçün bildirək ki, "uşaq serebral iflici" termini ilk dəfə 1893-cü ildə psixoloq Ziqmund Freyd tərəfindən irəli sürülüb. Bu iflic növü baş beyinin doğuşdan əvvəlki, adətən, erkən uşaqlıq döv-

ründə aşkarlanan və hərəkət pozğunluqları, əzələ zəifliyi, koordinasiya pozğunluqları, qeyri-adi hərəkətlərlə xarakterizə olunan bir həldir. Uşaq serebral iflicinin son müalicə üsulu kök hüceyrə terapiyasıdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhali Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 2013-cü ilin avqust ayında verilən təbii qazın miqdarı, təbii qaz satışından toplanan vəsait və ödənilmə faizi barədə məlumat

S/S	Şəhər və rayonlar	Təbii qazın həcmi	Təbii qazın dəyəri (manat)	Daxil olan vəsait (manat)	Ödənilmə faizi
1.	Şahbuz rayonu	189489	18949	19018	100,4
2.	Sədərək rayonu	87200	8720	8740	100,2
3.	Şərur rayonu	564507	56451	56550	100,2
4.	Naxçıvan şəhəri	725902	72590	72590	100,0
5.	Babək rayonu	516254	51625	51625	100,0
6.	Ordubad rayonu	335844	33584	33584	100,0
7.	Culfa rayonu	410270	41027	41027	100,0
8.	Kəngərli rayonu	212374	21237	21237	100,0
9.	Muxtar respublikanın müəssisə və təşkilatları	6503109	650266	650204	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə cəmi:		9544949	954449	954575	100,0

İmizdir

Naxçıvan şəhərinin Qaraxanbəyli kəndində yaşayan Gülməmmədova Sevil Həsən qızının adına olan evin 1510^a inventar nömrəli "Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şahadətnamə" itdiyindən etibarsız sayılır.

Vəliyəv Ələkbər İsa oğlunun adına verilmis əmək kitabçası itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, Y.Cabbarov küçəsi, ev 1-də yaşamış Kəngərinski Süleyman Əlimərdan oğlunun adına olan evin 2782 inventar nömrəli texniki pasportu itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, Şadlinski küçəsi, bina 2, ev 8-də yaşayan Əliyeva Asya Həsən qızının adına olan 8617 inventar nömrəli texniki pasport və 17.09.2009-cu il tarixdə Daximraz Əmlakın Dövlət Reyestr Xidmətindən verilmis 0014044 seriya nömrəli çıxarış itdiyindən etibarsız sayılır.

Allah rəhmət eləsin

Naxçıvan Özəl Universitetinin rektorluğu və professor-müəllim heyəti iş yoldaşları Dilsuz Qasımova, dayısı **MEHRACIN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsinin kollektivi iş yoldaşları Lalə Hüseynovaya, əzizi **TAHİRƏ XANIMIN** vətəndən kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Naxçıvan Musiqi Kollecinin direktoru Yusif Babayev və kollecin kollektivi iş yoldaşları Mustafə Məmmədova, qardaşı **MÖHSÜNÜN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Culfa Rayon Baytarlıq İdarəsinin rəisi Sayram Sadiqov və idarənin kollektivi Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Baytarlıq Xidmətinin rəisi Əbil Əbilova, atası **MEHRAC ƏBİLOVUN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Şərur Rayon Baytarlıq İdarəsinin rəisi Cəlal Kamalov və idarənin kollektivi Əbil Əbilova, atası **MEHRAC ƏBİLOVUN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Pamir Hüseynov və idarənin kollektivi Əbil Əbilova, atası **MEHRAC ƏBİLOVUN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Elmi-Tədqiqat Baytarlıq Mərkəzinin direktoru Qadir Fərhədov və mərkəzin kollektivi Əbil Əbilova, atası **MEHRAC ƏBİLOVUN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Sədərək Rayon Baytarlıq İdarəsinin rəisi Bahadır Hüseynov və idarənin kollektivi Əbil Əbilova, atası **MEHRAC ƏBİLOVUN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Xəstəxanasının Terapiya şöbəsinin müdiri İsmət İmanova və xəstəxananın həkimlərindən Sona Cəlilova, Esmira Qocəliyəva, Günəş Nəcəfova, Fəridə İmanova və Zülfiyyə Mirzəmmədova iş yoldaşları

Mahirə Məmmədovaya, əzizi **MƏMMƏDHÜSEYNİN** vətəndən kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

ŞƏRQ qapısı
Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi, 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Kərəm Həsənov
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və "Əcəmi" NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 3940. Sifariş № 810